

RPR

BIBLIOTECA CENTRALA
A
UNIVERSITAȚII
DIN
BUCUREȘTI

No. Curent 5270 Format 11

No. Inventar 8059 Anul

Secția Raftul

ST: O: I O S I F.

CREDINTE
POESII

"MINERVA"
1906

CREDINȚE.

ST. O. IOSIF

Ino. 6241

Ino. 5270.

CREDINȚE

— POESII —

BIBLIOTECA CENTRALA
UNIVERSITARA
BUCURESTI

BUCUREȘTI

„Minerva“ Institut de arte *
grafice și editură
6, Strada Regală, 6

1905

859-1

1961

L

CONTROL 1951

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
COTA 5270

EDITURA INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE «MINERVA»

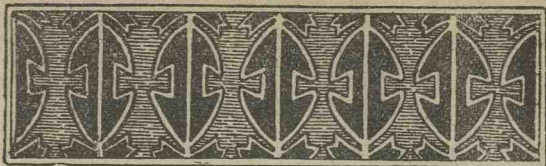
TOATE DREPTURILE RESEVATE

REPRODUCEREA OPRITĂ

B.C.U. Bucuresti

C8059

CÎND SEARA ÎN CEASURÎ DE SINGURĂTATE...

X

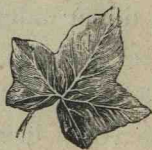
Cînd seara 'n ceasurî de singurătate
Imî sprijin fruntea visător pe mînă,
Povești străbune, cîntece uitate,
Ca glasurî de tilincî îndepărtate
Imî amăgesc iar gîndul și mă 'ngîină,—
Și-atuncî te văd plutind surîzătoare,
Din negura de vremî băsmuitoare...

Alu.

Ești tu, isvor de nouă poezie,
Prilej de gîndurî vechî, urzite iară,—
O drăgălașă muză populară!
În ochii tăi e cer senin de vară

Și fermecata mea copilărie
Mi-o readucă, de tine-ademenită...
Fii dar la vatra mea binevenită!

Ca 'n alte vremi și-acum fă să coboare
Asupra-mă iarăși liniștea dorită,
Să uit de tot, uitat de-oră-ce ispită,
Să-mă pară lumea pajiște 'nflorită,
Și oră-ce zi să-mă fie sărbătoare,
Să pot trăi, străin de glasul urii,
Ca un copil cuminte al naturii...

CREDINȚE...

—

X

De-apururea m'ați urmărit,
Invăluite 'n ceață,
Cu farmecul nețărmut
Al dragostei de vîeață.

Mi-ați dat nădejde ca să lupt
Cu griji și cu necazuri
Ce 'și grămădea neîntrerupt
Noianul de talazuri,

Și-adesea de cădeam înfrînt
De trudă și durere,
Găseam la voi și crezămînt
Și leac de mîngîiere, —

Inveselind cărarea mea
Cu-alaiū de sărbătoare :
Copil îndrăgostit de-o stea,
De-un cîntec saū de-o floare...

Și-acum vă duceți rînd pe rînd—
Ieri una — astăzi una...
Mă părăsiți așa curînd,
Pîeriți pe tot-deauna?...

Dar eū atunci al cui rămîi
O, dragi credințe moarte!
Pe drumuri, fără căpătîi,
Vai, cine-o să mă poarte?...

X MELANCOLIEI

Ce timpuriu m'ai cucerit, iubită
Melancolie, credincioasă soră!
Era într'o Duminică 'nflorită
Și satul tot, de vale, strîns la horă...

M'am dus și eu. La vesela serbare
Priveam așa pierdut, și 'ntîia oară
In sufletu 'mî simții cum se strecoară
Fiorul tău de dulce întristare.

Instrăinat de-atîta veselie,
Am căutat singurătatea 'n cétini..
Atunci te-am cunoscut, melancolie,
Și vezi, de-atunci rămas-am buni prieteni..)

SPRE PRIMĂVARĂ

X

Vor înflori curînd
Pe coastă merii,
Și va suna curînd
Ceasu 'nvierii.

Schimba-va bruma grea
În strop de rouă,
Ca să răsfrîngă 'n ea
O lume nouă:

Un cer așa senin
Cum nu măi fuse —
Uita-vei ori-ce chin
Din zile-apuse...

— Un flutur dă ocol
Cătînd o floare.
Dar bate-așa domol
Din aripă... moare...

De ce te prind fiori?
Ce gînd te paște?
— Vezî tu, e trist să mori
Cînd tot renaște!...

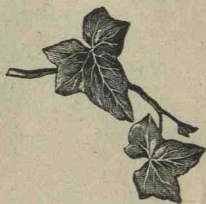

R U G Ă

Ulițele 'negurate
Luna în argint le 'mbracă.
Limpede un clopot bate
Straja cea dintîi...

În grădină doarme floarea,
Doarme fluturul pe floare:
Pînă și privighetoarea
A tăcut acum...

O, natură, împrumută-mă
Din odihna ta o clipă —
Vino, dulce somn, sărută-mă
Ochii obosiți...

BOLNAV

Afară iar e cer senin
Și ți-e așa de dor de soare,
Că plîngi, pe patul tău de chin,
Plîngi, ca un rob în închisoare.

Nu plînge!.. Nu te da învins,
Nădăjduște și adastă...
Nu vezi?.. un fluturaș s'a prins
Bătînd din aripî, la fereastă.

8059

Primește-l pe acest pribag
Și-albastru fulg al primăverii:
L-o fi trimis vre-un suflet drag
Spre a'ti vesti sfârșit durerii...

LA FEREASTRA SPRE LIVADA...

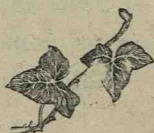
X

La fereastră spre livadă
Din copită murgul bate,
Friu de-argint să-î scot din ladă,
Scumpă şea să-î pun în spate,
Să pornim iar împreună
Peste văi şi peste plaiu,
Că s'a 'ntors iar vremea bună —
Staî, murgule, staî!

Murguleţ, coamă rotată,
Staî pîn' iese luna nouă,

La mîndruța sprincenată
Să trimit o slovă-două,
Orî pe soare, orî pe lună,
Orî pe nor, orî pe senin...
Orî să mergem împreună ?
Lin, murgule, lin !

Murguleț, fii bun și-adastă
Să 'mplinesc frumoasă slova,
C'a veni și vremea noastră
Să ne ducem la Moldova,
La Moldova cea bătrînă
Unde ne-a 'ngriji ca'n raiu
Mîndra mea și-a ta stăpînă...
Haî, murgule, haî!

C I N T E C

X

Singur și robit de jale
Mîngîiam un dor ascuns:
Mi-aî ieșit atuncî în cale
Mi-aî zîmbit — și-a fost de-ajuns.

Brațele, ca niciodată,
Dornice mi s'aû deschis:
Inima de-atuncî mi-e dată
Și trăiesc un mîndru vis,

S'A 'NNOPTAT

X

S'a 'nnoptat încet cu 'ncetul
Luna vraja și-o îmbie,
Singur-singurel poetul
Bate ulița pustie.

La perdelele închise
Mai aruncă o privire,
Unde dorm atâtea vise
Fermecate, de iubire.

Aiurit apoi rămîne
Și cu ochii duși în lună:
Cîntecul cel nou, de mîne,
Tot mai clar în minte-î sună...

PENTRU CE NE-AM TEME?

Și de ce ne-am teme, dragă,
Și de ce-am mai fi cuminți,
Cînd acelaș gînd ne leagă,
Și aceleași suferinți?

Văd eă clar că 'n toată firea,
Orî cît staă și mă socot,
Legile ce-a pus iubirea,
Birue și sfarmă tot.

Legi eterne sunt acele...
Cum să le înfrîngem noi? —
Ne-am lupta 'n zădar cu ele,
Și ne-ar pierde pe-amîndoi!

C Î N T E C

Vezi, dragii oaspeți le-aū venit

Și pomiî toți s'aū premenit

De sărbătoare —

Grădina-î templu plin de svon,

Albina-î psalt, — și orî-ce floare

Un sfînt amvon.

Sub streșini cuiburile vechi

Ascund iar vesele perechi

De rîndunele, —

Și cuiburi nouă se clădesc —
Iar eă, furat de-un vis, privesc
Zîmbind la ele.

O spune-mă, dragă rîndunea
Ce sbori mereu în preajma mea,
Tu știi mai bine:
O să'mă ajute Dumnezeu
Să'mă pot alcătui ca tine,
Un cuib al meu?

T E R Ţ I N E

Aş vrea să cînt — să 'mbrac în mîndre rime
Norocul rar ce 'n cîntec nu încape,
Că nu e vers pe lume să-l exprime.

Ci ca 'ntr'un murmur nesfîrşit de ape
Ce se revarsă 'n valuri de-armonie,
Din miî de glasuri ce-l vrăjesc de-aproape,

Sărmanul suflet cearcă, şi nu ştie
Ce ton să prindă, ce cuvînt s'aleagă,
Căci toate-l chiamă, 'l strigă şi-l îmbie...

Iar eă staă mut, — și-aș sta vecia 'ntreagă
S'ascult uimit la glasurile-acele,
Privind în ochii tăi albaștri, dragă, —

Vis întrupat al visurilor mele!

Mergeam în întunec și fără nici o țintă,
Cu fruntea încrețită, cu ochii în pământ,
Să plîng de mult uitasem,—uitasem chiar să cînt,
Căci fericit e-acela ce plînge-amar sau cîntă,
Atuncea cînd se simte mai trist și mai înfrînt.

Și ai venit odată cu mîndra primăvară,
Tu, primăvară mîndră a vieții mele, Li!
Cum te văzu pribagul, pe loc se 'nveseli.
Și soare 'n cer s'aprinse și ciocîrliei cîntară
Și-un raiu de viață nouă de-odată ne 'nvăli.

Și s'a pătruns de farmec ființa mea întreagă,
Cînd tu mi-ai spus o vorbă, și mi-ai șoptit cu drag...
Eă mă duceam spre moarte, tu m'ai întors din prag...
— Fii binecuvîntată pe cît îi ești de dragă,
Stăpîină adorată a fostului pribag!

ICOANE DIN CARPAȚI

I.

Un șuer lung — gem osii ferecate —
Un strigăt viu — nebun de libertate!
Pe roți uruitoare
Vagoanele urnite
Alunecă ușoare
Mai iute, mai grăbite, —
Dar inima 'mă nebună
Mai iute-ar vrea să meargă
Și bate 'n piept, să-l spargă

Să sboare 'n lumea largă
De-atîta voe bună!

Griji amărite, sbuciumări deșarte
Vă las de-acum!
Vă las cu bine! La oparte!
Voi n'aveți ce'mi căta la drum!
Pieriți, întunecate duhuri!
Sunt liber ca ciocîrlia 'n văzduhuri!
Imi flutură părul în vînt,
Și cînt, —
Mă chiamă 'n zare munții, munții mei!
Ce dor, ce dor adînc mî-era de ei!

Ce dor i-a fost poietului
De freamătul brădetului,
De murmurul isvorului,
De fluierul păstorului,
De glasul păsărelelor
Și — de vecinul stelelor —
De vîrfu Caraimanului
Ce dor, ce dor i-a fost sărmanului!...

II.

Stă Caraimanu 'nnegurat
Moşneag în veci cu fruntea sus;
Slăvitul zilei împărat
Incet se lasă spre apus.

Şi cum se uită la moşneag,
Se mai opreşte-o clipă 'n loc:
I-asvîrle cu un zîmbet drag
Pe frunte-un diadem de foc.

Iar după culmî două nou-raşi
Urcînd tiptil, în zare, sus,
Rîd răsfaţaţi şi drăgălaşi
Privind idila din apus.

III.

Fînu-î strîns și de pe luncă
Oamenii spre casă vin.
Lacrimă de-argint, scîntee
Steaua serii în senin.

Văile-aburesc în zare,
Satul se 'nvelește 'n fum.
Cel din urmă car răscoală
Colbul adormit pe drum.

Dulce și încet se 'ntinde
Tihna pe pământ și 'n cer...
Sus, pe deal, răsare luna,
Melancolicul străjer.

IV.

DIN CULMEA VÎRFULUI-CU-DOR

Din culmea Vîrfului-cu-dor
Mă uit în zări senine
Și iar m'apucă aprig dor,
Odorul meu, de tine.

Departe, peste munți și văi
E casa ta cea mică —
Sînt duși în sat părinții tăi
Și 'n prag stai singurică...

Că nu-s un vultur... să mă salt
Din plaiurile-aceste,
Și ca un fulger din înalt
Să cad fără de veste,

Și să te iaă cu mine, sus,
Și să te duc la mine,
Departe unde lacrimi nu-s,
In zări în veci senine.

V.

Este ceasul cînd truditul
Muncitor voios aruncă
La o parte grija zilei
Și uneltele de muncă ;
S'aû întors de la pășune
Liniștitele cirezi,
Umbre cresc pe nesimțite
Prin grădină și prin livezi.

Dar un svon de miî de glasuri
Umple zarea fără veste:
Craiul zilei, stînd s'apună,
A încremenit pe creste.

Văile răsună toate,
Dealurile viū răspund
Și vijelios se 'nalță
Pulberea departe 'n fund.

Sună dealul, sună valea,
Stă văzduhul să se spargă
De tălângi nenumărate
Ce izbesc în bolta largă,
Căci coboară de la munte
Oile, și curg puhoi —
Cu un greū potop de ceață
Înnainte și 'nnapoī...

Un berbec cu coarne 'ntoarse,
Tacticos și prea cuminte,
După gît c'un clopot mare,
Merge singur înainte.
Pe la margine dulăii;
Urechiatul la mijloc,
Cu desagiī greī în spate
Anevoe 'și face loc.

Iar prin pulberea de aur
Tocma 'n capul celălalt
Crește umbra 'ntunecată
A ciobanului înalt:
Cu căciula într'o parte,
El pășește plin de fală,
Sara purpurie-î schimbă
Zeghea 'n mantă triumfală...

VI.

CIOBĂNAȘUL

— —

La curte vine-un ciobănaș
Cînd îi abate lui să joace,
Și mult e hoț și e posnaș —
Că e copil din munți, și pace !

Sînt rupte bițele-î opincî,
Căciula lui în fund e spartă, —
Dar el c'un pumn doboară cincî
De-î cată unul și-altul ceartă.

Și cum e scurt și îndesat,
Rîd, dar se tem de el ficiorii —
Și parcă-î el mai mare 'n sat,
Că joacă tot în fruntea horii.

El dă porunci la lăutari,
A lui e cea mai mîndră fată —
La el se uită mici și mari —
Și-apoi acela-î joc odată !

Acum o prinde frumușel,
Acum o lasă și-o îngîină, —
Și moare fata după el,
Cînd o 'nvîrtește pe sub mînă...

Iar cînd cei-l-alți se 'ncurcă 'n joc
Și-abia se 'ndeamnă slab din gură,
Tot el aruncă, la noroc,
Cea mai frumoasă strigătură...

VII

CU FRUNTEA 'N MÎNA ALBĂ...

Cu fruntea 'n mîna albă răzemată,
Cînta frumoasa fată la fereastră,
Cînta de dor —
Și glasu-î dulce și tremurător
Se înălța în liniștea albastră
A luminoasei nopți de vară...

Căci era noapte-adîncă, albă, clară
Și trist cînta copila fermecată

De liniște și de singurătate, —
Și singură se asculta cîntînd,
Și nu sfîrșea un cîntec jumătate
Că altul îi venea mereu în gînd,
Și nu știa nici ea de unde vin
Acele triste cîntece uitate...

Cînta de dor și chin,
De lacrimi tănuite în tăcere,
De zile de sbucium și nopți de veghere
Și de chemări, de patimi neînvînse
În desnădejdea brațelor întinse,
De anî pustii de lungă așteptare,
De zilnice-amăgiri,
Și hohote de plîns la deșteptare...

Încremenise braziî ascultînd
În liniște... pe uliți nici un pas...
Doar Prahova cea fără de popas
Curgea în vale,
Amestecînd în al copilei glas
Tot murmurul 'necat al apelor sale...

VIII

Jos, între care,
Vitele rumegă ;
În depărtare
Văile fumegă.

Dorm muncitorii
Pe lângă focuri :
Apele morii
Murmură 'n scocuri.

Scapără stelele...
Ceasul în care
Dăntue ielele
Lîngă isvoare...

Sprintene, vesele
Peste coline
Joacă miresele
Apelor line.

IX

LA GURA PEȘTERII

La gura peșterii adânci
Stam lângă foc, în fapt de sară,
Și flăcările, aruncînd pe stînci
Roșateca lor pară,
Închipuiaă o horă de fantasme,
Iar apele șerpuitoare
Cu scoborîrî și creșteri
De sute de isvoare
Își îngînaă eternele lor basme
În fundul neștiut al negrei peșteri....

Trosneaă din foc scînteii din cînd în cînd,
Și sus, pe cer, s'aprinse 'ntîia stea.
Ci eă stăteam la foc, visînd,
Și ascultam la pustnicul bătrîn
Ce 'mî povestea
Minuni adînci din cuibul lui de brazi...

... De mult, de mult, trăia un neam păgîn
De oameni, mai puternici și mai mari
Ca oamenii de azi,
P'aceste plaiuri binecuvîntate...
Ei nu știaă de sapă și de plug,
C'aveaă de toate cele din belșug,
Așa precum le-a fost lăsat Prea-Sfintul...

Și aă venit din locuri depărtate
Puhoiă de seminții
Și aă umplut pămîntul
Cu sgomotul neostoitei lupte
Și strigăte pustii...
Un veac întreg luptară în zadar
În frămîntări neîntrerupte
Cu-acești vrăjmași,

Dar, biruiți, n'aũ mai putut sã ție
Și aũ fugit și s'aũ ascuns
Departe 'n fundul fãrã de hotar
Al peșterii, de nimeni nepãtruns...

Și-acolo aũ și-acum împãrãție
Bãtrîniĩ uriașĩ,
Și-adesese 'n noptile senine,
Cînd liniștea domnește'n bolți, pustie,
Pãn' la urechea noastrã vine
Un vuet surd de pași...

Astfel îmi povesti sihastrul, —
Apoi tăcu...
O liniște de vrajã se făcu,
Și fumul se 'nãlța albastru,
Iar flacãrile, aruncînd pe stînci
Potopul lor de parã,
Închipuiaũ o horã de fantasme
Și apele fierbînd clocotitoare.

Cu scoborîri și creșteri
De sute de izvoare,
Își îngînau eternele lor basme
În noaptea fără fund a negrei peșteri...

X.

Fantastic norii se 'nveșmintă,
Străpunși de suliți lungi de aur
Și ca 'ntr'un lac de sînge crește
Intreaga zare 'nspre coclaur.

Semn de rășboi!... Un glas de bucium
Din văi, mă face să mă speriiu...
Visam, Austrie, că 'n flăcări
Se darmă vechiul tău imperiū...

XI

Dar soarele coboară 'n asfințit
Din văi cresc neguri cenușii,
Năvală daă pe culmă în sus
Și clopotele-aă amuțit.

Pe gînduri dus,
Călugărul desculț a 'nchis
Străvechiul paraclis,
Și intră în chilia-î de sihastriu.

Dar negurile cresc, mereu întind
Zăbranicul lor lung, întunecat...
Pe rînd s'aprind
Făcliile văzduhului albastru,
Luceafărul scînteietor răsare
Și luminițe licăresc prin sat...

Departe orga surdă a pădurii
Cu miș de șoapte, taine de isvoare,
Răsună 'ncet, răsună lin —
Pe urmă tace...

O ceas divin !

Acum începe mîndrul parastas
În templul veșnic al naturii...
Sus, peste lumea adormită, mută,
Potir de-argint, în mîna nevăzută
A îngerului purtător de pace,
Se 'nnalță luna dintre brazi...

Gigantic preot în odăjdii sfinte,
Străluce Caraimanul solitar...

{ Și tu, pierdut, o suflet, în extaz,
Cazi în genunchi...

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI

PE DEAL

Pe deal stă vechea cetățue,
Popas din tainice visări,
Arare vre-un drumeț mai sue
Spre dînsa, strîmtele cărări...

De veacuri zace 'n părăsire
Cetatea unde-un Voevod
Își doarme somnul în neștire
Cu credinciosul său norod...

Și-adesea, cînd se face sară
Și glas de taină toate aū,
Sus, pe ruina solitară,
Sub lună, dus pe gînduri, staū.

Iar cînd cobor, și dintr'odată,
În lumea cea de astăzi vin,
În manta mea întunecată
Trec prin oraș ca un străin...

LEBĂDA

Doarme tainica grădină,
Și departe-asemeni unei
Bărci de-argint rătăcitoare
Dusă lin de unda mută,
Numai lebăda se mișcă
În singurătatea lunei,
Singură purtînd solie
Dintr'o lume dispărută.

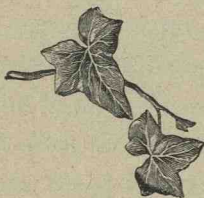
Mîndra apelor crăiasă
Lunecă 'n mișcări încete

Și vîslind la întîmplare,
Dată visurilor pradă,
Leagănă pe-oglinda apei
Basmul vechiū al unei fete
De 'mpărat, — mireasă tristă
În vesmîntu-î de zăpadă.

Și cum își înclină gîtul
De omăt și trece printre
Umbrele de sălcii triste,
Ea visează 'ntotdeauna
Că palatele-î de-aur
Porțile-î deschid să intre
În iatacurile mîndre
Unde luminează luna...

Astfel toată noaptea-'și poartă
Palida-î melancolie,
Lunecînd rătăcitoare,
Pradă visurilor dată...

Dorm palatele de aur
Scufundate pe vecie...
Tainic stuful doar suspină
Lîngă țărm: A fost odată...

COPIL SĂRMAN...

Din raiul mîndrilor Bucegî
Ce te jelesc de anî întregî,
Ce dor atît de ne'nteles
Te-a îndemnat să vii la şes?
Credeaî că este la oraş
Norocul tău, biet păstoraş...

Ca un copil nepriceput,
Amar de tine, n'ai ştiut

Ce griji, ce patimi, ce nevoi
Ne bîntue în veci pe noi —
O n'ai știut, biet păstoraș,
Ce tristă-î vîeața la oraș!

Și ne-ai venit așa curat
Ca gîndul care te-a furat,
Și-atît de blînd te-ai încrezut
În toate cîte le-ai văzut —
Că nu știaî, biet păstoraș,
Ce lume rea e la oraș!

La porți închise ai bătut,
Pe căi greșite te-ai pierdut,
Și steaua fără de noroc
Te-a urmărit din loc în loc,
Străin de toți, biet păstoraș,
În goana oarbă din oraș...

Acum în darn plîngi nopți întregi
De dorul mîndrilor Bucegi;

Te-ai reîntoarce și-î târziu,
Tot e 'ntuneric și pustiū...
Ce-ai căutat tu la oraș,
Sărmane păstoraș ![!]...

S I N G U R

Ferestrele gem sguduite
De vînt, — e un viscol afară !
Cum urlă, cum șueră 'n hornuri, —
Ce singur mă simt astă-seară...

Sînt singur — și'mă vine în minte
Un biet îngeraș mititel,
Biet înger cu-arîpele frînte —
Și nimeni nu știe de el.

Își suflă în pumni, rătăcind
Pe străzile necunoscute —
Nu-î nimeni să-î poarte de grijă,
Să-l mîngîie, nici să-l sărute !...

SĂRBĂTOARE

Duminică, — se face dimineață.
Pe ulicioara ninsă și plină de 'ntuneric
Doar crivățul, unchieșul cel nebun,
Își face mendrele și sburdă 'n voe
Tot grămădind zăpada
În dreptul ferestruiei mici
Ca s'o astupe.
Dar ferestruia licărește vesel
Și nu se lasă stinsă.

Acolo stă cismarul meu.
Cu ochelarii vechi pe nas,
El bate cuie la lumina lămpi,
Iar meșterița răscolește focul.
Dar unde-î ucenicul ?
Hei, întrebați voi crivățul ce joacă
Și suflă, nu se 'ncurcă :
Pe ulicioara ninsă
De-un ceas se luptă amîndoi
Ca să desgroape din zăpadă
Un coș înnămolit.

Cismarul mormăe un cîntec
Bisericesc, pe nas.
Nevasta lui deretică prin casă,
Și ușa se deschide mare.
Copilul intră plin de frig
Și cu urechile 'nghețate,
Abia tîrînd pe urma lui
Burtosul coș împodobit
Cu fel-de-fel de bunătăți din hală !
Treî pîini, verdețuri berechet —
Și un chil de carne !

S'a întîmplat minunea asta rară
În casa bunului vecin !

Copilu 'și suflă 'n pumnî, iar meșterița
Așază pîinile după cuptor,
Se uită la moșneag și — rîde.
Moșneagul, peste ochelari,
Se uită la copil, l'amenință
Cu degetul și — rîde.
Ștregarul mic se uită curios
La amîndoî — și rid toți trei.

C Î N T E C

Stă copila 'n poartă
Cu minile 'n poală,
Tristă ochii 'și poartă
Pe ulița goală.

«Rîndunică dragă,
Ce vești ai de-acasă!
Dar tu sbori pribeagă
Și sara se lasă.

«Sbori în lumea mare,
Și nu ești de vină,
Că nu știi ce-amar e
De-o fată străină»...

L A L U V R U

Ce de popor în templul artei sfinte!..
Subt aste bolți de veacuri consacrate
Mii de străini din țări îndepărtate
Trec rătăciți... Dar să luăm aminte...

Abia 'ndrăznim să trecem înainte :
Eterne forme 'n marmură 'nghețate,
Vechi pînze rupte din eternitate
Vădesc ce 'nnalță omeneasca minte...

E-o lume 'n veci de veci neperitoare,
Comori pe care Cronos nu le 'nghite:
Un Rafael, un Rubens, un Murillo....

In fund, senina Venus de la Milo...
Dar ce te 'ntorci și nu m'ascuți, iubite?..
— Ce ochi albaștri! Cum o chiamă oare?

N Ü R N B E R G

Pe lângă ziduri vechi de vechi palaturi
Trec adîncit în gînduri, pe 'nserate...
Pe-aici cîntaŭ de mult fîntîni curate,
Rîdeaŭ grădini cu înflorite straturi.

Azi sînt ruini, și gîndu-abia străbate
În negura acelor negre leaturi...
Dar de mă 'ntorc și cat, pierdut, în laturi,
Le văd și-acum acolo 'n vis pe toate.

Acel ce astăzi numele mi-l poartă
A mai trecut pe sub aceiaș poartă?
A mai trăit, acuma anī o mie,

O altă vîeață, neștiută mie?
Adesea iarna cînd natura-ī moartă,
Ne 'mbat' un miros vag de iasomie...

DORM VISURILE TALE...

Dorm visurile tale cu tine dimpreună
Și 'n sărbători nu-î nimeni, cuprins de duiosie
O candelă s'aprindă pe groapa ta pustie,
O lacrimă să verse, o floare să depună!

În zori măi ciripește vre-o pasăre pribeagă
Pe brațul crucei negre ce-ți străjuie mormîntu
Prin iarba mohorîță cu șuer trece vîntul —
Și multe spune dînsul cui știe să 'nțeleagă:

Că vremea noastră-î tristă și plină de miserie,
Dar alte generații pe urma ei veni-vor,
Din negura uitării cu drag ademeni-vor
Icoana ta, o dulce și trist brad al durerii !

Cînd s'or preface 'n țernă acei ce te uitară,
Veî tresări din groapă chemat la viață nouă :
Va picura din gene dumnezeiasca rouă
Și-ți va 'nflori pe groapă eterna primăvară !

CÎMPUL LIBERTĂȚII

Un svon din sat în sat străbate
Și dă norodului curaj,
El pleacă 'n valuri tulburate
Și se îndreaptă către Blaj.

Sînt preoți și mirenî, cu toții
Mînați de-acelaș ideal —
In fruntea tuturoră Moții,
Mîndria mîndrului Ardeal.

Ei simt că 'ntîia oară-î leagă
Un dor adînc de neam întreg,
Aleargă toți să-l înțeleagă —
Și cît de bine 'l înțeleg.

Căci bat cincî-zeci de mii de piepturi,
Și 'n ele inimi romînești
Carî strigă: Libertate! Drepturi
Pe plaiurile strămoșești!...

O sfîntă zi de sărbătoare!
Popor voinic din văi și lunci,
Te-om mai vedea odată oare
Precum te-ai arătat atunci?

Povestea vremii ne învață
Că orî-ce rană are leac,
Dar o 'ntîmplare-așa măreață
Sbucnește-odată la un veac!

N Ă F R A M A

«Bate murgul din picior la scară,
Sforăe și bate din picior, —
Mîngiie-l, că-î cea din urmă oară :
Pentru Domn și Țară
Merg să lupt și 'n luptă, poate, mor.

«De-î zări trei picături de sînge
Pe năframa ce ți-o las în dar,
Nu te sbate, mîinile nu-ți frînge,
Dragă, nici nu plînge,
Dar să nu m'aștepți, că e 'n zadar!»

Astfel zise 'n ceasul de plecare,
Plin de jale mîndrul luptător.
Glas de trîmbiță răsuna în zare...

Inc'o sărutare, —
Și pieri sub geana unui nor.

Însă umbra gingașei fecioare
Multă vreme stăruiește 'n prag.
Stă și cată dusă cum dispare
Pulberea în zare,
Însoțind pe cel plecat sub steag.

•
La fereastră stă, privind cu teamă,
Așteptînd pe cel plecat sub stea —
Dar din ceasul cînd băgă de seamă
Semnul pe năframă,
N'a mai vrut la geam și 'n prag să stea.

Nu țipă, nici mîinile nu'si frînse,
Nici nu spuse-o vorbă nimăruî,

Nime n'o văzu cu gene plînse...

Ceas cu ceas se stînse

Ca un crin... s'a stîns de dorul lui.

FÎNTÎNA VRĂJITĂ

Jos, la fîntîna dintre plopî,
Descînt'o vrăjitoare.
Se umflă apa, — joacă stropî
În scăpătat de soare.
Se umflă apa, scade iar
Şi parcă vrea să fiarbă, —
Se 'ndoe plopîi şi tresar
Vrăjiţi de hîda oarbă.

Şi tot şoptind şi tot vrăjind
Aruncă bobii 'n sită,

Se 'ndoaie plopîi vijăind
Și noaptea e sosită.
Și tot vrăjind și tot șoptind
Ea face-un semn cu mîna, —
Din plopî foî moarte se desprind
Și clocote fîntîna.

Legate-s apele de-acum,
Ea 'n umbră stă și-așteaptă.
Un călăreț trudit de drum
Spre cei doi plopî se 'ndreaptă.
Spre gura însetată el
Găleata o apleacă,
Bea apa descîntată el,
S'aruncă 'n șea și pleacă.

Dar nici doi pași nu face 'n drum,
Stă roibul, sforăște,
Și două brațe-l prind acum
Pe călăreț în clește.
Se apără cu suflet stîns,
Și luptă și se sbate,

Dar vrăjitoarea-l ține strîns
Și-î călărește 'n spate.

Cu pintenii el bate 'n cal
Stă zările se soarbă, —
Pădure, holde, vale, deal
Se pierd în noaptea oarbă. —
Și 'n zori de zi aũ fost găsiți
Acolo, la fîntînă,
Și cal și călăreț zdrobiți
De goana cea păgînă. —

Voî, fetelor și voî, feciori
La apă cînd v'eți duce,
Suflați asupra-î de trei ori
Și faceți sfînta cruce,
Căci la fîntîna dintre plopî
Stă baba blestemată, —
Și nu desleagă zece popî
Ce leagă ea odată!

DOÎ VOINICI

Turci, Tătari, războiū și ciumă
Bîntue în țara toată,
E o vreme blestemată,
Trece un voinic călare
Înnoptat pe drumul mare..

Morți de spaimă, arși de sete,
Sboară cal și luptător.
Puțurile 's otrăvite,

Peste țarină pustiite
Pasări mari de pradă, cete,
Trec și țipă speriete
Și s'abat departe 'n sbor...

Munții se scufundă 'n zare,
Drumul nu se mai zărește...
Calul, pas cu pas, slăbește,
Pas cu pas se poticnește
Și tresare.

Iar singurătatea crește,
Tot mai înspăimântătoare.

Ah, și 'n liniștea de moarte
Se aude-un glas, pierdut,
Parcă vine de departe...
Cine ar putea să fie
La o vreme-așa tîrzie?
Poate i s'o fi părut...
Stă, ascultă, vrea să vază...
Calul sforăe... o groază
Fără margini încleștează
Pe voinic...

Nu mai vrea acum să știe
Nici de drum, nici de nimic...
Aiurit, întoarce calul
Scapără schinte și sar
Sub copite...

Peste rîpe și ponoare,
Cal și călăreț dispar...

Neagra zare
Îi înghite...

Glasul însă crește, rar,
Se aude tot mai bine...
Vine...

«Aolică, ce păcate !
Turci aū dat, Tătari aū dat,
S'aū închis crîșmele 'n sat ;
S'aū închis crîșmele toate,
Și eū tot m'am îmbătat !
Nici de Turc, nici de Tătar
N'am avut și n'am habar !»

E un biet creștin cuminte,
A băut,
A petrecut
Și tot cîntă înainte :

«Aolică, ce păcat !
Turci aū dat —»

Și se pierde 'n depărtări
Încurcînd două cărări...

GRUIA

— BALADĂ DIN POPOR —

Jos, sub nukul uriaș,
Gruia adormise —
Doarme ca un copilaș
Legănat de vise.

Paloșu-î atîrnă 'n cui
Aninat de-o cracă —
Murgul paște 'n voia lui,
De urît să-î treacă.

«Scoală, Gruio, drag copil,
Scoală, Gruio dragă !
Aă nu vezi cum vin tiptil
Turcii și te leagă ?

«Turcii vin ș'aduc cu ei
Funiî de mătase,
Funiî răsucite 'n trei
Și 'mpletite 'n șase.»

Bate vîntul cătinel,
Pletele-î mîngîie —
Turcii se 'ngrozesc de el,
Strîng de căpătîie.

Bate vîntul măi avan,
Pletele-î sburlește ;
Turcii plîng : Aman ! Aman ! —
Gruia se trezește.

«Măi, dar greu ce-am fos dormit»,
Zice și se miră.

«Orî paiangeni aū venit
Și mă înveliră ?

«Ia să mișc puțin din mîni,
Poate m'oî desface —
Alelei, puî de păgîni,
Nu veniți încoace?...»

Sar frînghiile în trei
Și pleznesc în șase —
Turcii fug ca vai de ei,
Fug cu moartea 'n oase.

Saltă Gruia și — hai-huî!
Sus pe cal s'aruncă,
Clocotă pe urma lui
Șapte văi și-o luncă.

Tropotă copitele,
Pulberea o scurmă, —
Turcii 'și pierd săritele
Alungați din urmă.

Surpă Gruia stelele,
Coborînd la vale —
Turcii 'și pierd giubelele
Și papucii 'n cale.

Dunării fac Turcii vad,
Trăznet este Gruia —
Șapte popi la Țarigrad
Cîntă : Aleluia !

CREDINȚĂ

— BALADĂ DIN LITVANIA —

De cîntece răsună codrul
În faptul mîndrei dimineți;
La casa mică din poiană
Descalecă un călăreț.

«Hei, bună vremea, mătușică,
Drăguța unde mi s'a dus?
— Pe pat de moarte-î, sărmănica,
Acolo 'n cămăruță, sus.

Voinicul urcă scara 'n pripă
Cu gînd pierdut, cu suflet stîns —
De uşă, biet, se sprijineşte
Nu poate 'nainta de plîns.

«O vino, vino, mult dorite,
Căci în curînd mă vei dori:
Curînd aceşti doi ochi albaştri
Cu pînză s'or acoperi.»

În haină albă de mireasă,
Mireasa'tî va dormi 'n sicriū, —
Şi n'o vei duce tu la nuntă,
Şi nici acasă, mai tîrziu.

M'or duce cioclii să mă 'ngroape,
Vei plinge tu nemîngăiat,
Apoi te-î logodi cu alta
Căci sînt destule fete 'n sat...»

«Tu ce mi-ai fost de-apururi dragă
Și'n veci de veci nu mă 'ntristai —
De-ai ști în inima'mă, sărmană,
Cu vorba ta ce rană tai!»

Lung se priviră plină de jale,
Așa duios, cei doi iubiți
Cu mâinile înpreunate —
Copii de moarte logodiți.

Atunci ea lin închide ochii;
El scoate-atunci încetinel
Inelul ce-l purta pe deget;
Pe gură-î puse-acel inel.

Și dac'a plins în clip'aceea
Mă 'ntrebă pe mine-acuma tu? —
Chiar eu am izbucnit în lacrimi
Și n'am văzut: a plins ori nu!

Groparul îns'avu de lucru
Să sape două gropi în şir :
Şi amîndoi acum alături
Dorm fericiţi în cimitir...

C Î N T E C U L

REMINISCENȚĂ

Un haiduc trecea prin crîng,
Singur-singurel cu dorul,
Păsările ciripeau,
Vesel murmura isvorul.

Și mergînd așa, ca'n vis,
Mîndra-î vine 'n gînd de-odată,
Gîndu-î se preface 'ncet
Într'o doină legănată.

Trece-aşa, cîntînd, în sus
Şi dispare la răscruce,
Dar isvorul murmurînd
Mai departe doina-î duce,

Pînă unde, sub stejar,
Se deşteaptă vînătorul,
El repetă fermecat
Doina ce-o cînta isvorul;

Echo ce dormea 'n păduri,
Îl aude şi-î răspunde :
Şi pe şuerul de vînt
Doina la păstor pătrunde :

El o zice din caval
Mai duios, cu jale multă
Şi cu ei o duc spre sat
Doi drumeţi cari îl ascultă.

O 'ntîlnesc niște feciori
Cînd se 'ntorc de la fineață,
Fetele torcînd la porți
Prînd de veste și-o învață.

Și din gură 'n gură-acum
Umblă doina cea pribeagă,
Iară azi o cîntă toți
De răsună țara 'ntreagă !

DOMNIȚA

Se plimbă prin grădina mănăstirii
Domnița, albă 'n rasă cenușie.
Amurgu 'și 'cerne umbra-î viorie,
Lung sună toaca 'n toiul tînguirii.

Șoptesc încet prin flori de iasomie
Și par'că vor s'o mîngăe zefirii;
Se scutură pe straturî trandafirî
Și criniî mor — dar ea nu vrea să știe.

Departe 'n zări, e vrajă, cîntec, vîeață...
Ea trece albă 'nvăluită în ceață
Asemeni unei palide vedenii...

Uitată de părinți și de rudeni,
De bucurii și de dureri străină,
Se stînge 'n rînd cu florile 'n grădină...

I S U S

Veghiază 'n colț a candelăi lumină,
Învăluind icoana 'n raze pale :
Isus, copil, la sînul maicei sale ;
Păstorî se miră, magî i se închină.

Un zîmbet liniștit, blînd, fără vină,
Și totuși nu știu ce ascunsă jale,
Ce presimțiri de chinuri ideale
Umbresc în taină fața lui divină.

Știaî de-atunci, Isuse, tu, c'odată,
Iubind prea mult pe oameni, drept răsplată,
Veî îndura batjocura și-amarul,

Și 'ncunumat cu spinî, urcînd Calvarul,
Pe umăr crucea singur ți-o veî duce,
Și veî muri, strigînd la cer, pe cruce?...

H A R P I S T U L

Wer nie sein Brod in Tränen ass...
GOETHE.

Răsare vechiul soare iarăși
Și trebue să-mi părăsesc
Din nou acuma adăpostul,
Să-mi cat pe ziua de-astăzi rostul —
Vai, cine știe de-l gălesc!

Pe uliți, umbre sgribulite
Ici-colo, tot mai des răsar —

Chemați de strigătul vieții,
Grăbiți, prin ceața dimineții,
Trec oamenii la muncă iar.

Cu pasul hotărît aleargă
Ici un copil, ici un bărbat —
Sînt veseli ; unii rîd sau cîntă,
Căci fie-care are-o țintă
Și-un vis, de care e purtat.

Se duc și trist le cat în urmă
În colț de stradă cum dispar —
Orî-ce noroc, orî-ce plăcere
Mî-ascund o tăinică durere
Și-aduc în ochii 'mî lacrimă, iar !

Mă simt așa, pe zi ce merge,
Tot mai pierdut, tot mai străin,
Ș'ades m'ademenește gîndul
Să-mî fac pe lumea asta rîndul,
Că sînt sătul de dor și chin...

Dar totuși nu mă 'ndur de moarte,
Cînd glasul ei misterios
Mă chiamă blînd și mă 'nfioară
Și-'n toate cîte mă 'mpresoară
Resimt un farmec dureros,

Că nu știu ah ! cît ești de dulce,
Vieață, cei-ce-o zi n'aũ fost
Dați frigurilor foamei pradă
Și nici n'aũ tremurat pe stradă
O noapte fără adăpost !

Nici cei-ce n'aũ purtat blestemul
Iubirei fără-de-noroc —
Cei-ce uitați de lumea întreagă,
Orfanî de orî-ce ființă dragă,
N'aũ rătăcit din loc în loc...

LEGENDĂ

(Gorunul)

Străjer străvechiu și plin de bărbăție,
Gorunul uriaș spre ceruri cată...
La umbra lui, pe-o noapte 'ntunecată,
Treî căpitani și-au fost jurat frăție.

Eî s'aũ legat cu inima curată
Să-și mîntuiască neamul de robie.
Luptară dîrji, — dar' prinși din viclenie,
S'aũ săvîrșit — martiri-eroi — pe roată.

Trecură anî... Cumplit ofta iobagul
În lanțuri și mai crunte ca 'nnainte,
Îngenunchiat de cei atotputernici, —

Cînd, iată, tînăr Craiū ridică steagul...
Și sub gorun aceleași jurăminte
Răsună: «Moarte domnilor nemernici!».

*

Dar n'aū vrut cei de sus să-l înțeleagă
Și după mari izbînzî și zile-amare,
Într'o colibă, făr' o lumîinare,
S'a stîns, pustie, vîeața lui pribeagă.

Îl îngropară sub gorunul mare,
La umbra-î, ce-î fusese-așa de dragă, —
Pe cînd aî lui umplură lumea 'ntreagă
Cu-al doinei vaier fără de-alinare.

Bătut de ploă, de nopți vijelioase,
Cercînd zadarnic pe urmași să-î cheme
La luptă nouă, — stăruie și azi

Gorunul falnic, nefrînt de vreme,
Ci trist își pleacă crengile-î stufoase,
Umbrind mormîntul marelui viteaz.

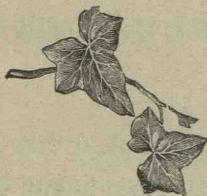
*

Ce'nseamnă însă-a cerului minie ?
Ce'nsamnă norii v'ajnici de s'adună ?
Gorunul azi mai greu din ramuri sună,
Parc'ar voi eroul să-și învie !

În hohote de plîns ar vrea să-î spună
C'ai lui uitară drept și datorie ;
El cere-un semn din ceruri, să-î îmbie
La luptă sfîntă, ca în vremea bună...

Și iacă ! Trăsnet zguduie gorunul
Și val de crengi acopere mormîntul,
În care mîndrul Craiü își doarme somnul...

Ci toți staü muți, și n'a'nþeles niciunul :
Zadarnic Domnul și-a rostit cuvîntul,
Căci aü pierdut credința lor în Domnul !

S M E O A I C A

— Zorește-ți fugarul, o drag Făt-frumos!
Zorește-și fugarul și-aține-te bine!
Căci iată Smeoaica cu chipul hidos
Pe urmele noastre pornit-a, și vine
Purtată în goană, ca norul de vînt,
C'o falcă în cer și cu alta 'n pămînt.

— N'ai teamă, copilă de craiū, căci cu noi
E Galben-din-soare, copilă, n'ai teamă!

Aruncă năframa cea scumpă 'napoi,
Să crească un codru năstrușnic de-aramă:
Păn' dinții Smeoaicei, rozînd, s'ar toci,
Noi fi-vom departe, departe de-aci !

— Zorește-ți fugarul, o drag Făt-frumos !
Nu simți tu dogoarea arzîndu-te 'n spate ?
E crunta Smeoaică cu chipul hidos ;
Rozînd la copaci, prin pădure străbate.
Ea vine cumplită, cu părul vîlvoi —
Și dacă ne-ajunge, Aman e de noi !

— N'ai teamă, tu mîndră copilă de crai
N'ai teamă, al inimei mele tesaur !
Aruncă-î tu pieptenul de-aur ce-l ai,
Pe loc să se facă un munte de aur.
Ah, iată-l cum crește cu vîrful în cer —
Să-l roadă Smeoaica cu dinții de fier !

— Zorește-ți fugarul, o drag Făt-frumos !
Căci muntele iată, se clatină, crapă :

Smeoaica cumplită, cu chipul hidos,
Prin borta deschisă se vîră și scapă.
Ea varsă catran și pucioasă pe nări —
N'auzi tu vîlvoarea cum clocotă'n zări?

— N'ai teamă, tu scumpă copilă de craiū!
N'ai teamă, căci leac îi găsim noi îndată;
Aruncă-î oglinda vrăjită ce-o ai,
Să crească o baltă adîncă și lată:
Căci apa cea lată va pune hotar
Pe care-o să'ncerce să-l treacă 'n zădar!

— Zorește-ți fugarul, o drag Făt-frumos!
Se'ntunecă cerul, pămîntul vuește.
Te uită! Smeoaica cu chipul hidos
Se zbate'n mocirlă și se zvîrcolește.
Ea urlă turbată și-azvîrle spre noi
Cu ghiarele-î hîde bucăți de noroiū!

— N'ai teamă, tu dulce copilă de craiū!
Acolo rămîne de-acum înnainte!

Noi însă trecut-am pe celălalt plaiū,
În lumea de visuri curate și sfinte!
Înlănțuie-mi gîtul cu brațul tău drag! —
O, las' să ne ducă fugarul pribag!

IN CIUDA !

DUPĂ BURNS —

Se vede sărman, ocolit cu dispreț
Și fruntea și-o 'nclină — în ciudă ?
Dar noi ne mîndrim și-o 'nălțăm mai măreț,
Și-aceasta doar numai în ciudă !
În ciudă și numai în ciudă,
În ciuda atîtor mizerii ce sînt,
Nimic nu e rangul decît un cuvînt,
Și omul e aur — în ciudă !

Cu pîne și sare, cu coji de mălai
Trăim anevoie — în ciudă !
Nebuni și mișei se resfață ca 'n raiu,
Dar om este omul — în ciudă !
În ciudă și numai în ciudă,
În ciuda averii și-a tuturor chiar,
Tot omul cel vrednic e mărgăritar,
Orî cît de sărac e — în ciudă !

Vedeți voi pe-acela — el ci-că-î boer —
Și țănoș ce umblă — în ciudă !
Asculte-l toți proștii și 'nalțe-l la cer
El tot e-un netrebnic — în ciudă !
În ciudă și numai în ciudă,
În ciuda podoabei ce-o poartă la piept,
Un om fără sgardă, un om înțelept
Se uită și rîde — în ciudă !

Un rege îl poate 'ncărca din prisos
Cu nume și-onoruri — în ciudă !
Dar vrednic să facă din om ticălos
Nu poate nici dînsul — în ciudă !

În ciudă și numai în ciudă !

Orî cît e de sus și orî cît de semeț,
Nimic nu-î mai sfînt, și nimic mai de preț
Ca mintea și cinstea — în ciudă !

De-aceea rugați-vă Domnului sfînt,

Să lupte tot omul — în ciudă !

Ca mintea și cinstea să aibă cuvînt

Pe lumea aceasta — în ciudă !

În ciudă și numai în ciudă,

Veni-va ea vremea înscrisă pe steag,

Cînd om către om să'sî întindă cu drag

O mîna de frate — în ciudă !

CUPRINSUL

	<u>PAG.</u>
Cînd seara 'n ceasuri de singurătate...	7
Credințe...	9
Melancoliei.	11
Spre primăvară .	13
Rugă .	15
Bolnav .	17
La fereastra spre livadă...	19
Cîntec .	21
S'a 'nnoptat .	22
Pentru ce ne-am teme? .	24
Cîntec .	26
Terține .	28

ICOANE DIN CARPAȚI

I. Prolog .	32
II. Stă Caraimanu 'nnegurat .	34
III. Fînu-î strîns .	36
IV. Din culmea Vîrfului-cu-dor .	38
V. Este ceasul .	40
VI. Ciobănașul .	43
VII. Cu fruntea 'n mîna albă...	45

	PAG.
VIII. Jos, între care.	47
IX. La gura peșterii	49
X. Fantastic norii se 'nveșmintă	53
XI. Dar soarele coboară 'n asfințit	54
Pe deal	57
Lebăda	59
Copil sărman...	62
Singur	65
Sărbătoare	67
Cîntec	70
La Luvru	72
Nürnberg	74
Dorm visurile tale...	76
Cîmpul Libertății	78
Năframa.	80
Fîntîna vrăjită	83
Doi voinici	86
Gruia.	90
Credință	94
Cîntecul	98
Domnița	101
Isus	103
Harpistul	105
Legendă.	108
Smeoaica	112
În ciudă! (după Burns)	116

